

та фізико-хімічних властивостей. На наступному етапі проводили вибір буферного розчину з урахуванням рН діючої речовини для забезпечення стабільного значення рН середовища інтраназальної форми. Експериментальним шляхом було встановлено, що застосування буферного розчину позитивно впливає на стабільність інтраназальної форми. Для покращення мікробіологічної стабільності препарату до модельних складів додавали консерванти - похідні четвертинних амонієвих сполук та ароматичних спиртів. Висновки. В результаті досліджень отримані експериментальні зразки інтраназальної лікарської форми з бішофітом та стандартизованими рослинними екстрактами з задовільними показниками якості та споживчими характеристиками.

ДОСЛІДЖЕННЯ АНАЛГЕТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ НОВИХ ПОХІДНИХ 5-(ТІОФЕН-2-ІЛ)-(4-*R*-1,2,4-ТРИАЗОЛ-3-ІЛТІО) АЦЕТАТНИХ КИСЛОТ

Саліонов В.О., Пругло Є.С.

Наукові керівники: проф. О. І. Панасенко, проф. Книш Є.Г.
Запорізький державний медичний університет
Кафедра токсикологічної та неорганічної хімії

На сьогоднішній день існує велика група препаратів «аналгетиків», але більшість з них мають безліч побічних ефектів. Тому пошук нових високоефективних та малотоксичних сполук є актуальним. Метою експерименту був пошук біологічно активних речовин з вираженою аналгетичною активністю в ряду деяких похідних 2-(4-*R*-5-(тіофен-2-іл)-4Н-1,2,4-тріазол-3-ілтіо)ацетатних кислот. Так, дослідження було проведено на групі білих нелінійних щурів обох статей вагою 160-230 г. Вплив нових похідних 1,2,4-тріазолу на центральний компонент ноцицептивної системи вивчався на моделі термічного подразнення кінцівок – «гаряча пластина». При визначенні початкового порогу больової чутливості досліджуваних речовин на моделі «гаряча пластина» як подразник використовувалась закріплена металева пластина з температурою 55°C (дана температура підтримується за допомогою термостата). Обчислювався час відповідної реакції в секундах (облизування лапок, виплигування, писк). Потім швидкість цієї ж реакції враховувалась після введення тваринам досліджуваної речовини, і її зміни виражались у відсотках від вихідної. Аналгетична активність визначалась за здатністю досліджуваних речовин змінювати поріг больової чутливості дослідних тварин порівняно з контрольними тваринами і виражалась у відсотках. На моделі «гаряча пластина» аналгетичну активність розраховували за формулою:

$$AA = \frac{\Delta T_d - \Delta T_k}{\Delta T_k} \times 100\%,$$

де, AA – аналгетична активність у %;

ΔT_d – різниця у латентному періоді відповідної реакції у групі дослідних тварин до та після введення потенційного аналгетика;

ΔT_k – різниця у латентному періоді відповідної реакції у групі контрольних тварин до та після введення розчинника.

Статистичну обробку результатів проводили за допомогою методів параметричної статистики (*t*-критерію Стьюдента). Встановлено, що деякі досліджувані сполуки перевищують за своєю дією еталон порівняння «Аналгін» та можуть бути рекомендованими для подальших до клінічних досліджень.

СПЕЦИФИКА СТОМАТОЛОГИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКИ

Сальников В.И.

Научные руководители: доц. Головкин В.В., проф. Доля В.С.
Запорожский государственный медицинский университет
Кафедра фармакогнозии, фармакологии и ботаники

Терминология стоматологии прошла длинный путь формирования. Лекарственное лечение зубных болезней применялось еще до первых памятников письменности, а сведения о кариесе опубликованы за 3000 лет до новой эры в сочинениях китайских врачей. Цель: изучить лексику стоматологии. Материалом исследования служила терминология стоматологии в монографиях, статьях, словарях, учебниках. Методы исследования: сопоставительный, лингвистический. Результаты. Научная лексика стоматологии содержит 67% общемедицинских терминов и 33% терминов стоматологии. На стоматологическую терминологию огромное влияние оказали греко-латинские терминологические элементы. Комбинированные варианты с греко-латинскими префиксами представлены в терминах: *peridentalіs*, *e* – околозубной, *paragolaris*, *e* – околомолярный, *intraparagoides*, *a*, *um* – внутриоколоушной, *glandula submandibularis* – поднижнечелюстная железа, *nervus hypoglossus* – подъязычный нерв. Широко представлены в лексике стоматологии термины гистологии, растительного и животного мира, анатомии. В последнем издании международной анатомической терминологии имеется 147 семантических групп терминов стоматологии и анатомии с синонимическим значением. Термины-синонимы широко представлены в названиях лекарственных препаратов применяемых в стоматологии, в частности, обезболивающих, например: лидокаин – ксикаин, ксилокаин, октокаин и т.д.